

**РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського
обласного інституту
післядипломної
педагогічної освіти

30.06.2026 № 197-од

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів
освіти, які забезпечують викладання
предметів/інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі
(музичне мистецтво, образотворче мистецтво, інтегрований курс
«Мистецтво»)**

**«РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕДАГОГІВ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА
ТВОРЧІ ПРАКТИКИ»**

Рівне – 2026

Розробники: Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Марчак О. В., старший викладач кафедри методики викладання і змісту освіти, методист лабораторії національного виховання Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників щодо застосування сучасних технологій і методик викладання мистецьких предметів / інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі.

Розроблено на основі типової програми: підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904). ; професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225.

Термін дії програми: з 30.06.2026 до 30.06.2031 року.

Рецензенти:

Давидюк Наталія, методист лабораторії національного виховання, старший викладач кафедри психології та інклюзивної освіти Рівненського інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук;

Мінакова Наталія, методист лабораторії національного виховання, старший викладач кафедри педагогіки й освітніх інновацій Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Згідно з ключовими засадами Нової української школи провідна роль належить умотивованому вчителю нової формації — професіоналу, здатному бути рушієм суспільних та освітніх змін. Такий педагог є не лише носієм знань, а насамперед наставником, фасилітатором, консультантом і менеджером освітнього процесу. Він має академічну свободу, володіє навичками випереджального проєктування освітніх рішень, уміє ефективно планувати навчання, розробляти якісне навчально-методичне забезпечення, впроваджувати формувальне оцінювання та створювати інноваційне освітнє середовище, у центрі якого – дитина і її потреби.

Переосмислення професійної та соціальної місії педагога актуалізує потребу у педагогічних працівниках здатних працювати творчо, приймати креативні рішення в нестандартних ситуаціях, уникати стереотипів і шаблонів. Сучасний педагог має опановувати нові ролі та функції, реалізовувати державну освітню політику, володіти сучасними технологіями, методиками, формами й інструментами навчання.

Актуальність програми полягає в необхідності підготовки педагогічних працівників предметів/інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»), які здатні реалізовувати сучасну освітню політику держави, впроваджувати інноваційні практики, технології та методики, орієнтуватися на потреби педагогів, учнів, суспільства та глобалізованого світу.

Програму розроблено згідно з державними і нормативними документами про освіту, а саме вимогами законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», постановами Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 22.10.2025 № 1343 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, наказу Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти»; професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225.

Цільова група: педагогічні працівники закладів освіти, які забезпечують викладання предметів/інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»).

Обсяг (тривалість): 30 годин / (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Реалізація програми базується на принципах гнучкості, варіативності та практичної спрямованості, з орієнтацією на професійні потреби педагогічних працівників закладів освіти, які забезпечують викладання предметів/інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво») в умовах Нової української школи. Програма спрямована на формування сучасних методичних, предметних, комунікативних і цифрових компетентностей, необхідних для ефективної організації освітнього процесу, розвитку читацької грамотності, критичного мислення та культури мовлення здобувачів освіти.

Форма навчання: очна, очна (з використанням технологій дистанційного навчання).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток педагогічних працівників закладів освіти через удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності відповідно до сучасних вимог, державної політики в галузі освіти, стратегій підвищення якості освіти та визначення індивідуальної траєкторії саморозвитку.

Завдання підвищення кваліфікації:

ознайомити з концептуальними засадами особистісно орієнтованого підходу до мистецької освіти в умовах НУШ;

навчити ефективно конструювати, структурувати та планувати сучасний урок української мови та літератури;

розкрити методичний потенціал мистецтва як дієвого інструменту патріотичного виховання, формування національної ідентичності та ціннісного ставлення до культурної спадщини.;

упроваджувати принципи інтеграції мистецьких дисциплін та міжпредметної взаємодії;

поглибити розуміння суті компетентнісного та діяльнісного підходів як фундаментальної основи Державного стандарту базової середньої освіти;

актуалізувати знання щодо чинного нормативно-правового забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;

удосконалити навички оцінювання навчальних досягнень учнів з мистецтва, відповідно до вимог НУШ;

стимулювати мотивацію педагогів до безперервного професійного саморозвитку.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: предметно-методична (А 2), інформаційно-цифрова (А 3); прогностична (Г 1), оцінювально-аналітична (Г 3), відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі оволодіють знаннями та набудуть (вдосконалять) уміння, навички щодо:

сучасних підходів, методик і технологій навчання предметів та інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі;

реалізації компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та інтегрованого підходів у мистецькій освіті;

моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти;

формування ключових компетентностей, творчих здібностей та емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва;

організації творчої, проєктної, дослідницької та практичної діяльності здобувачів освіти;

використання цифрових інструментів і ресурсів у мистецькій освіті;

планування та організації освітнього процесу, створення безпечного, інклюзивного й творчого освітнього середовища.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Оцінювання результатів навчання в межах програми підвищення кваліфікації здійснюється з метою визначення рівня сформованості професійних компетентностей слухачів. Підтвердження результатів навчання відбувається за умови проходження слухачем від 70 до 100 % обсягу програми, що передбачає виконання всіх обов'язкових навчальних завдань та активну участь в онлайн-заняттях.

Із метою оцінювання результатів навчання використовуються такі інструменти:

тестові завдання для перевірки теоретичних знань за темами модулів програми;

практичні завдання, що передбачають розроблення фрагментів уроків дидактичних матеріалів та/або освітніх продуктів із застосуванням сучасних педагогічних технологій.

Підсумковий рівень навчальних досягнень слухачів визначається за такими критеріями:

виконання тестових завдань із результатом від 70 до 100 % правильних відповідей;

актуальність, інноваційність, практична цінність та методична обґрунтованість виконаних практичних завдань, кейсів і мініпроєктів;

рівень рефлексивності та професійної активності, що проявляється у здатності до самооцінювання, усвідомлення власного професійного зростання та готовності до впровадження змін у професійну діяльність.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: свідоцтво (сертифікат) про підвищення кваліфікації відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Вартість програми: узгоджується додатково (враховуючи кількість слухачів).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Реалізація програми ґрунтується на засадах гнучкості, варіативності, науковості та практичної спрямованості, з орієнтацією на професійні потреби педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які забезпечують викладання предметів мистецької галузі.

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття, спрямовані на осмислення сучасних підходів до мистецької освіти, особливостей реалізації компетентнісного потенціалу мистецтва в умовах Нової української школи, розвитку творчих здібностей учнів та формування їхнього ціннісного ставлення до мистецтва і культурної спадщини.

Особливістю практичних занять є їхня спрямованість на самостійне проєктування слухачами елементів сучасного уроку мистецтва, добір та моделювання ефективних мистецько-педагогічних технологій, творчих і практичних завдань, розроблення критеріїв оцінювання навчальних результатів, а також використання мотиваційних та рефлексивних технік для подальшого застосування у власній педагогічній діяльності та впровадження змін у професійну практику.

Самостійна робота передбачає опрацювання навчально-методичних матеріалів, нормативних документів, сучасних педагогічних і мистецьких ресурсів, виконання творчо-практичних завдань та відповідей на питання самоконтролю, спрямованих на закріплення отриманих знань, умінь і навичок. Підсумкові заходи передбачають виконання підсумкового тестування (20 запитань) з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного змісту програми та сформованості компетентностей щодо сучасних підходів до викладання мистецтва в Новій українській школі, а також виконання практичного завдання (на вибір слухача), спрямованого на застосування здобутих знань і вмінь у змодельованих або реальних педагогічних ситуаціях.

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, – 100 %. Прохідний бал – 70 %. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичне завдання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Зміст програми складається з 2 модулів та взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту програми, становить 30 годин, з них: 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 2 год – самостійна робота, 4 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				Усього
	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	
МОДУЛЬ 1. Концептуальні засади та сучасні підходи до мистецької освіти в умовах НУШ					
Тема 1.1. Формування безпечного освітнього середовища в умовах сучасних викликів	2				2
Тема 1.2. Репрезентація війни у сучасному українському мистецтві	2	2			4
Тема 1.3. Ефективна співпраця та комунікація в освітньому процесі НУШ		2			2
Тема 1.4. Діяльнісний підхід як наскрізний в освітньому процесі базової школи		2			2
Тема 1.5. Компетентнісний підхід у системі професійного розвитку педагогічних працівників: можливості та перспективи		2			2
Разом за модулем	4	8			12
МОДУЛЬ 2. Методика організації сучасного уроку мистецтва та оцінювання результатів навчання					
Тема 2.1. Структура і планування сучасного уроку мистецтва	2	2			4
Тема 2.2. Методика застосування інтегративних проєктних технологій на уроках мистецтва		2			2
Тема 2.3. Методика застосування STEM, STEAM та STREAM-технологій на уроках мистецтва		2			2
Тема 2.4. Розвиток навичок критичного мислення на уроках мистецтва		2			2
Тема 2.5. Рефлексія як складова сучасного уроку: прийоми та методи рефлексії	2				2
Тема 2.6. Технології самовираження учнів у музичній діяльності			2		2
Разом за модулем	4	8	2		12
Підсумкові заходи				4	4
Усього	8	16	2	4	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Концептуальні засади та сучасні підходи до мистецької освіти в умовах НУШ

Тема 1.1. Формування безпечного освітнього середовища в умовах сучасних викликів

Створення безпечного освітнього середовища як одне із першочергових завдань закладу освіти, що має реалізувати право на безпечні та нешкідливі умови навчання під час війни. Законодавче та нормативно правове забезпечення організації безпечного середовища в закладах освіти. Концепція НУШ та положення Конвенції про права дитини стосовно створення безпечного і дружнього до дитини освітнього середовища та наявність чітких процедур реагування/поведінки працівників закладу освіти та відпрацювання правил з учнями.

Безпечний фізичний простір та заходи з адаптації будівлі і приміщень закладу освіти для забезпечення можливості користуватись ними усім учасникам освітнього процесу. Заклад освіти як навчальний ресурс і простір розвитку й співпраці. Принципи функціонування безпечного освітнього середовища в умовах війни, обладнання укриття та чіткі інструкції його використання: безпечне місце + безпечний дорослий = дитина у безпеці.

Інструменти та засоби навчання поведінки дітей і створення умов для психологічної їх захищеності: навчання емпатії та сприйняття інакшості, обговорення суперечливих питань, надання першої психологічної допомоги, ігрові техніки, відео матеріали. Безперервний процес реагування на нові виклики життя та підвищення кваліфікації педагога з питань особливостей роботи з дітьми ВПО.

Тема 1.2. Репрезентація війни у сучасному українському мистецтві

Теоретичні відомості про особливості осмислення війни у візуальному, перформативному, аудіовізуальному та літературному мистецтві України після 2014 року. Основні напрями репрезентації: документальність і свідчення, травматичний досвід, образ воїна і цивільного, тема втрати, пам'яті та відродження. Аналіз художніх стратегій митців, які поєднують мистецтво з активізмом, документальністю, особистими історіями. Приклади сучасних мистецьких практик: інсталяції, відеоарт, фотографія, живопис, театр, музика, цифрове мистецтво. Роль мистецтва у формуванні колективної пам'яті.

Тема 1.3. Ефективна співпраця та комунікація в освітньому процесі НУШ

НУШ Співпраця та комунікація – тренд сучасного ринку праці. Навчання у співпраці. Ефективна взаємодія між учнями, індивідуальна відповідальність та навички міжособистісного спілкування. Комунікаційна

мета. Комунікаційний план. Уміння працювати в команді. Вирішення навчальних завдань. Досягнення поставлених цілей і успіху. Командна робота навички співпраці й комунікації. Освітні технології. Кооперативне навчання – різновид навчання у співпраці. Вміння критично осмислювати новий матеріал і створювати спільний освітній продукт. Розвиток навички самоуправління та лідерства; розвиток вміння «чути» і «розуміти» одне одного.

Тема 1.4. Діяльнісний підхід як наскрізний в освітньому процесі базової школи

Діяльнісний підхід у контексті стратегічних завдань освітніх змін. Принципи та основні характеристики діяльнісного підходу й ігрових методів навчання. Дія як одиниця аналізу навчання. Компетентнісний потенціал діяльнісних методів навчання. Дидактичні основи реалізації діяльнісного підходу. Формування позитивної навчальної мотивації здобувачів освіти засобами діяльнісного підходу. Види умінь і навичок, формування яких забезпечується в процесі учнівської діяльності. Конкретизація діяльнісних умінь і навичок в шкільному курсі мистецької освітньої галузі. Шляхи та інструменти втілення діяльнісного підходу. Застосування форм та методів діяльнісного підходу в роботі зі школярами. Організація проєктної діяльності. Умови успішної реалізації діяльнісного підходу в базовій школі. Професійні ролі вчителя. Рефлексія та професійний саморозвиток учителя.

Тема 1.5. Компетентнісний підхід у системі професійного розвитку педагогічних працівників: можливості та перспективи

Компетентнісний підхід як основа професійного розвитку педагогічних працівників, підвищення їхньої професійної мобільності, здатності до адаптації в умовах освітніх змін та готовності до впровадження нових стандартів у професійній діяльності.

Теоретичні та практичні аспекти реалізації компетентнісного підходу в системі професійного розвитку педагогічних працівників закладів освіти в умовах Нової української школи. Сучасні тенденції щодо формування готовності педагогічних працівників до безперервного професійного розвитку, самоосвіти, рефлексії власної професійної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб і побудови персональної траєкторії професійного зростання. Сучасні підходи до розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників, можливості формальної, неформальної та інформальної освіти, інноваційні форми й технології професійного навчання. Особливості організації та проходження підвищення кваліфікації педагогічних працівників на цифровій платформі «Вектор», можливості вибору програм підвищення кваліфікації, форм і напрямів професійного розвитку відповідно до індивідуальних професійних потреб.

Розвиток здатності педагогічних працівників застосовувати набуті знання та компетентності для вдосконалення освітнього та управлінського процесів, упровадження сучасних педагогічних технологій навчання й виховання, цифрових інструментів та інноваційних освітніх практик.

МОДУЛЬ 2. . Методика організації сучасного уроку мистецтва та оцінювання результатів навчання

Тема 2.1. Структура і планування сучасного уроку мистецтва

Традиційний та інноваційний підходи до побудови сучасного уроку мистецтва. Методичні рекомендації проєктування елементів сучасного уроку. Характеристика основних структурних елементів уроків різних типів.

Цільові орієнтири навчального заняття: способи формування мети та цілепокладання. Дидактичні особливості представлення теми уроку й очікуваних навчальних результатів. З – Х – Д як форма структурування навчального заняття.

Мотивація та рефлексія як умови успішної діяльності учнів. Організація успішної взаємодії та командної роботи на уроці засобами інтерактивних вправ. Підбір педагогічно доцільних методичних прийомів освітньої діяльності відповідно до специфіки навчального предмета.

Оцінка ефективності ступеня реалізації основних принципів навчання та доцільності методів навчання на уроці. Алгоритм аналізу та самоаналізу уроку. Критерії ефективності та методичні особливості уроку мистецтва.

Тема 2.2. Методика застосування інтегративних проєктних технологій на уроках мистецтва

Художньо-педагогічні технології як системоутворюючі для інтегрованого курсу «Мистецтво». Усвідомлення учнями навчального матеріалу в міжвидових мистецьких зв'язках і залежностях засобами поліхудожнього виховання. Розвиток ключових, предметних і міжпредметних компетентностей школярів шляхом широкого використання інтегративних художньо-педагогічних технологій.

Провідні методи інтегративних художньо-педагогічних технологій: міжвидові мистецькі порівняння, зіставлення, паралелі, аналогії, асоціації. Жанрові та термінологічні запозичення. Творчі завдання інтегративного типу.

Тема 2.3. Методика застосування STEM, STEAM та STREAM-технологій на уроках мистецтва

Структура і планування сучасного уроку з елементами STEM, STEAM та STREAM-освіти. Традиційний та інноваційний підходи до побудови сучасного уроку. Методичні рекомендації проєктування та характеристика основних структурних елементів уроків різних типів. Особливості організації та проведення уроків уроку з елементами STEM, STEAM та STREAM-освіти.

Цільові орієнтири заняття з елементами STEM, STEAM та STREAM-освіти: способи формування мети та цілепокладання; представлення теми уроку й очікуваних навчальних результатів; структурування навчального заняття; мотивація та рефлексія як складові уроку.

Тема 2.4. Розвиток навичок критичного мислення на уроках мистецтва

Критичне мислення як ключове наскрізне умінням особистості, громадянина, фахівця. Науково-теоретичні основи технології формування та розвитку критичного мислення як засобу формування свідомої особистості учня.

Етапи критичного мислення. Створення середовища для розвитку критичного мислення. Умови, які спонукають учнів до критичного мислення. Інтерактивні методи і прийоми подання матеріалу, спрямовані на розвиток

Тема 2.5. Рефлексія як складова сучасного уроку: прийоми та методи рефлексії

Рефлексія та її місце в сучасній педагогіці. Рефлексія як складова успіху сучасного уроку в Новій українській школі. Методика проведення рефлексії, її використання на різних етапах уроку. Класифікація педагогічної рефлексії: за змістом, формою діяльності та функцією. Види рефлексії за функціональним змістом. Рефлексія настрою та емоційного стану як вид рефлексії для створення позитивного настрою, емоційного контакту та перевірки емоційного стану учнів. Рефлексія діяльності як можливість осмислення способів та прийомів роботи з навчальним матеріалом. Рефлексія змісту навчального матеріалу як можливість виявлення рівня усвідомлення змісту вивченого.

Вправи, прийоми роботи та ресурсні матеріали для проведення різних видів рефлексії. Етапи формування рефлексивних навичок учнів. Рефлексія як спільна діяльність учителя та учнів для забезпечення якості та ефективності освітнього процесу.

Тема 2.6. Технології самовираження учнів у музичній діяльності

Усебічний розвиток талантів, творчих здібностей, необхідних для успішної самореалізації особистості, збагачення її творчого та культурного потенціалу якосновні орієнтири сучасної системи освіти. Художньо-творче самовираження як процес втілення учнем у мистецьких різновидах власних потреб, ідеалів і цінностей на основі зацікавленого прагнення виявляти та розвивати свої виконавські здібності та творчі можливості.

Самовираження учнів у музичній діяльності: структура поняття. Технологія самовираження учнів у музичній діяльності: мета, завдання, педагогічні принципи, форми і техніки.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Практичне завдання (одне на вибір слухача після опрацювання всіх модулів).

Практичне завдання 1. «Мистецький урок у НУШ: від нормативних вимог до практики»

Мета: сформувати вміння застосовувати нормативні вимоги та принципи НУШ під час планування й організації сучасного уроку мистецтва, визначати очікувані результати навчання та добирати відповідні види мистецької діяльності учнів.

Завдання: розробити фрагмент сучасного уроку мистецтва відповідно до принципів НУШ. Визначити тему, очікувані результати навчання, види діяльності учнів, методи роботи та форми рефлексії.

Результат: короткий план-конструктор уроку.

Практичне завдання 2. «Безпечний простір для творчості»

Мета: розвинути здатність учителя створювати безпечне, психологічно комфортне та партнерське освітнє середовище на уроках мистецтва, ефективно взаємодіяти з учнями та реагувати на потенційно складні педагогічні ситуації.

Завдання: змодельовати педагогічну ситуацію, пов'язану з організацією безпечного освітнього середовища на уроці мистецтва. Запропонувати алгоритм дій учителя та способи підтримки конструктивної взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Результат: педагогічний кейс + алгоритм дій учителя.

Практичне завдання 3. «Мистецтво говорить про війну»

Мета: сформувати вміння використовувати твори сучасного українського мистецтва для осмислення учнями подій війни, розвитку емоційно-ціннісного ставлення, критичного сприймання мистецтва та національної свідомості з дотриманням принципів психологічної безпеки.

Завдання: дібрати 2–3 твори сучасного українського мистецтва, що відображають досвід війни, та розробити до них запитання і творчі завдання для учнів з урахуванням вікових особливостей.

Результат: фрагмент уроку або навчальна мистецька вправа.

Практичне завдання 4. «Мистецький проєкт»

Мета: сформувати вміння проєктувати інтегровану мистецьку діяльність учнів із використанням проєктних, STEM/STEAM/STREAM-технологій та інструментів штучного інтелекту.

Завдання: розробити ідею інтегрованого мистецького проєкту із застосуванням однієї або кількох сучасних технологій. Визначити мету, етапи реалізації, діяльність учнів, цифрові інструменти та кінцевий продукт.

Результат: паспорт мистецького проєкту.

Практичне завдання 5. «Вчимо бачити, аналізувати, аргументувати»

Мета: удосконалити вміння добирати та застосовувати методи розвитку критичного мислення й рефлексії під час сприймання, аналізу та інтерпретації творів мистецтва.

Завдання: розробити комплекс із 5–7 запитань та/або прийомів для розвитку критичного мислення учнів під час сприймання твору мистецтва. Передбачити завершальну рефлексію учнів.

Результат: набір запитань, прийомів критичного мислення та рефлексивних технік для уроку.

Практичне завдання 6. «Штучний інтелект — інструмент учителя мистецтва»

Мета: сформувати практичні вміння використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів і творчих завдань з мистецтва, оцінювати їхню педагогічну доцільність та враховувати етичні ризики.

Завдання: створити за допомогою інструменту ШІ один навчальний матеріал для уроку мистецтва: візуальний матеріал, творче завдання, запитання для аналізу твору, сценарій мистецького проєкту тощо. Обґрунтувати доцільність його використання.

Результат: готовий навчальний матеріал + коротке педагогічне обґрунтування.

Практичне завдання 7. «Оціни не лише результат, а й процес»

Мета: сформувати вміння розробляти критерії та інструменти оцінювання результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі відповідно до сучасних підходів НУШ, поєднуючи оцінювання вчителем, самооцінювання та взаємооцінювання.

Завдання: розробити критерії та інструмент оцінювання для конкретного виду мистецької діяльності учнів: виконання музичного твору, створення художньої роботи, творчого проєкту, презентації тощо. Передбачити можливість самооцінювання та взаємооцінювання.

Результат: критерії оцінювання + рубрика або чекліст для учнів.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Які основні нормативно-правові засади організації мистецької освіти в умовах НУШ?
2. Як реалізувати компетентнісний та діяльнісний підходи на уроках мистецтва?
3. Які умови забезпечують створення безпечного та комфортного освітнього середовища на уроках мистецтва?
4. Як мистецтво сприяє патріотичному вихованню та формуванню національної ідентичності учнів?
5. Як використовувати сучасне українське мистецтво, зокрема мистецькі твори про війну, в освітньому процесі?
6. Як ефективно застосовувати інтегративні, проєктні та STEAM-технології на уроках мистецтва?
7. Які можливості та педагогічні ризики використання технологій штучного інтелекту в мистецькій освіті?
8. Які методи та прийоми сприяють розвитку критичного мислення і творчості учнів засобами мистецтва?
9. Яке значення має рефлексія та педагогіка партнерства в організації сучасного уроку мистецтва?
10. Які сучасні підходи до оцінювання результатів навчання учнів у мистецькій освітній галузі?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. (дата звернення: 23.04.2026)
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану» від 15.03.2022 № 2126-IX / Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2126-20#Text>. (дата звернення: 23.04.2026)
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15.09.2021 № 957 / Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#n13>. (дата звернення: 31.01.2026)
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти» від 07.04.2023 № 301-р / Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2023-%D1%80#Text>. (дата звернення: 23.04.2026)
5. Наказ МОН України «Про внесення змін до Державного стандарту базової середньої освіти від 30.09.2022 № 972. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/972-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 31.01.2026)
6. Закон України від 05.09.2017 № 2145–VIII «Про освіту», із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
7. Закон України від 16.01.2020 № 463–IX «Про повну загальну середню освіту», із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2021 № 1062 «Про затвердження Положення про ліцей». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1062-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988 р. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
10. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 23.04.2026)

Основна література

1. Болгарська Ю. Методика навчання мистецтва в Новій українській школі. — Київ: Генеза, 2021. (дата звернення: 02.02.2026).
2. Горошкіна, О. М., Доротюк, В. І. Компетентісно-орієнтоване навчання: сутність, форми і методи. Київ: Педагогічна думка, 2022. (дата звернення: 02.02.2026).
3. Божинський В. Про підвищення кваліфікації, атестацію освітян та курси для вчителів НУШ – юридичне роз'яснення. Нова українська школа : вебресурс [2 березня 2023 р.]. URL: <https://nus.org.ua/questions/pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-atestatsiyu-osvityan-ta-kursy-dlya-vchyteliv-nush-yurydychne-roz-yasnennya/> (дата звернення: 04.09.2025).
4. Калінченко О. Методика викладання образотворчого мистецтва. — Київ: Ліра-К, 2020. (дата звернення: 02.02.2026).
5. Люшин М. Як розробити річний план роботи ЗЗСО: структура документа. *Практика управління закладом освіти* : електронний журнал цифрового видавництва Експертус. 2024. № 8. С. 15–23. URL: https://drive.google.com/file/d/1hk4THibQ4euyK9UGY0vHe6pjF80K5_d9/view (дата звернення: 04.09.2025).
6. Михайличенко О. Методика музичного виховання. — Київ: Освіта, 2020. (дата звернення: 02.02.2026).
7. Рубан Л. Інноваційні технології мистецької освіти. — Харків: Ранок, 2022. (дата звернення: 02.02.2026).
8. Савченко, Н. П. Навчальні технології та інноваційні методи у школі. — Київ: Освіта, 2021. (дата звернення: 02.02.2026).
9. Стягунова О. Атестація педагогічних працівників : інформаційний порадник. Київ : УІРО, 2023. 57 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/atestacziya_pedagogichnyh_praczivnykiv_1.pdf (дата звернення: 04.09.2025).
10. Шпак, В. Технологія розвитку критичного мислення: інформаційно-методичний посібник для вчителів. 2023 (дата звернення: 02.02.2026).

Додаткова література

1. Поліщук С. А. Діагностика сформованості емоційної саморегуляції людини. *Науковий вісник ХДУ, серія: Психологічні науки*. Херсон: ХДУ, 2021. С.118–124. (дата звернення: 28.10.2025).
2. Перезавантаження НУШ: практичні орієнтири для вчителів початкової школи : навч.-метод. посіб. / Р. Шиян та ін. Київ, 2025. 116с. URL: https://drive.google.com/file/d/1jZLRcKSOwq_kXmCQSIZSu7YGGWWuGcqRa/view (дата звернення: 28.10.2025).